

SZŐDIEK

HIRADÓJA



KARÁCSONYI KÜLÖNSZÁM

A lap ingyenes!

Kiadja: Sződ Község Önkormányzata

XVIII. évf. 4. szám – 2007. tél

Boldog Karácsonyt!



VII. Adventi Koncert

Mérlegen a 2007-es esztendő

Önkormányzatunk a 2007-es esztendőt is eredményesen zárta, ugyanis az önkormányzat zavartalan működéséhez szükséges anyagi fedezetet sikerült biztosítani. Fizetési kötelezettségüknek maradék talantul eleget tettünk.

A tervezett költségvetésben kimutatott 36 millió forintos költségvetési hiányt az állami kiegészítő támogatásokból és a Dunakanyar Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulástól átvett pénzeszközökből sikerült 21 millió forintra csökkenteni. A 21 millió forintos hiány pótlására önkormányzatunknak hitelfelvételre nem volt szüksége, ezt az összeget üzleti tevékenységeinkből származó bevételekből tudtuk pótolni.

2007-ben a képviselő-testület a 2006. évvel azonos összeget állapított meg szociális támogatásokra. 2007-ben is sikerült a szödi általános iskolai tanulók részére térítésmentesen biztosítani a tankönyveket, illetve pénzbeli támogatásban részesültek a középfokú és a felsőfokú oktatási intézményekben tanuló diákok.

A felsőfokú intézményekben, a nappali tagozaton tanuló diákok részére – akik az önkormányzati rendeletben foglalt feltételeknek megfeleltek – havi rendszerességgel megállapításra került a Burs Hungarica támogatás.

Az óvodás- és általános iskolás korú gyermekeket Mikulás napkor mikuláscsomaggal, karácsonykor pedig az óvodásokat gyümölcskosárral lepte meg az önkormányzat.

A képviselő-testület Népjóléti és Környezetvédelmi Bizottsága igaz, hogy ugyanakkora szociális keretösszeg felett rendelkezik, mint az előző évben, viszont a támogatások megállapításánál jóval nehe-

zebb helyzetben van, mivel a szociálisan rászorulóok száma jelentősen növekedett.

Ebben az évben is támogatásban részesülnek a 70 év feletti lakosok, a szociálisan rászorult egyedülálló személyek és a nagycsaládok.

A képviselő-testület sikerként könyveli el, hogy választási ígéreteinek megfelelően, teljes



Minde nki fenyőfája

mértékben önerőből sikerült megvalósítani az óvodabővítést és korszerűsítést, az iskolai étkező kialakítását, az iskola bútorzatainak korszerűsítését, valamint a sportöltözők WC-blokkjainak kialakítását.

Sikerült befejeznünk a temető betonlemezzel történő kerítésének megépítését, és felállításra került az umafal. A temető egész területének rendbetételére és a rend fenntartására komoly erőket fordítottunk

és a továbbiakban is a rend fenntartására törekszünk. Eredményesen pályáztunk a ravatalozó bővítésére és felújítására, mely teljes egészében 2008 tavaszára készül el.

Pályázatot nyújtottunk be 130 millió forint értékben a Szent István út és bekötőútjainak aszfaltburkolattal történő ellátására. Mivel a „Schmidt-

felszerelését megrendelte, reméljük, még ebben az évben helyükre kerülnek a világítótestek

Ugyanezen a területen a lakosság közreműködésével az útvízszyonok javítása érdekében, az időjárástól függően, még ebben az évben szeretnénk munkálatokat végezni. Amennyiben az időjárás nem kedvez, abban az esetben a munkálatok tavaszra húzódnak át.

Sikeresen pályáztunk a 100 millió forintos hosszú lejáratú, kedvezményes hitel felvételével kapcsolatban, mely három évig áll az önkormányzat rendelkezésére. Ezt az összeget az új Faluház felépítésének önrészeként kívánjuk felhasználni. A beruházás értéke kb. 200 millió forint, a hiányzó összeget pályázat útján szeretnénk biztosítani.

Szintén pályázatot kívánunk benyújtani a belterületi csapadékvíz elvezetésével kapcsolatban, melyre a tanulmánytervet már korábban elkészítettük.

Önkormányzatunk működésének legfontosabb feltétele hogy működési kiadásai ne haladják meg bevételeit. Jelenleg ezt a célt csak úgy tudjuk elérni, hogy jelentős összegeket fordítunk az üzleti tevékenységből származó bevételeinkből a hiány fedezésére. Ezt a célt azonban nehezíti, hogy a bevételek előre nem tervezhetőek és bizonytalanok. A képviselő-testület legfontosabb feladatának tartja, hogy ezt a bizonytalanságot megszüntesse, és olyan előre tervezhető, fix bevételekre tegyen szert, amely az önkormányzat zavartalan működését hosszú távon biztosítja.

Ezen bevételek jelentős részét nem a lakosság terheinek drasztikus növelésével kívánjuk elérni, hanem a kijelölt ipari, gazdasági – kereskedelmi területeinkre betelepülő vállalkozások befizetett adójából szeret-

nénk biztosítani.

A képviselő-testület a lakosság részére újabb adók kivételét 2008-ban nem tervezi. A lakosságot érintő adók mértékének meghatározásánál legfontosabb célunk az volt, hogy a 2007-ben megállapított költségvetési hiány, az infláció és a jelentős energiaköltség növekedés ellenére tovább ne növekedjen.

Nevelek Településrész

Nevelek leválásával kapcsolatosan 2007 novemberében újabb bírósági tárgyalásra került sor. A tárgyaláson a bíró a leválással kapcsolatos döntés meghozatala érdekében szakértők bevonását rendelte el.

A téli felkészülés

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten, megpróbált a téli felkészülni. Megkérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a járdák síkosságmentesítését ingatlanjaik előtt szíveskedjenek biztosítani a balesetek elkerülése érdekében. Az önkormányzat az utakról a hó eltolását saját gépeivel kívánja

megoldani. Kérjük a lakosság megértését, hogy legyenek türelemmel addig, amíg a gép az Őket érintő útszakaszhoz el nem jut. Biztosítunk mindenkit afelől, hogy a zavartalan közlekedés érdekében addig a hótolási munkát nem fejezzük be, míg az önkormányzat belterületi útjainak teljes hosszáról a havat le nem takarítottuk.

Az önkormányzat a tulajdonában lévő azon utak síkosságmentesítését fogja legelőször elvégezni, ahol az emelkedők miatt a közlekedés akad. Ezen szakaszok síkosságmentesítéséhez szükséges só és homok mennyiségét beszereztük.

Szöd Község Képviselő-testülete, az intézményeinek vezetői, és az önkormányzatunk minden dolgozója, és a magam nevében:

Kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánok Szöd község minden lakosának!

*Hertel László
polgármester*

Anyakönyvi hírek

2007. június 16. napjától
2007. szeptember 30. napjáig

Szöd községben az alábbi anyakönyvi események történtek:



Születések száma: 3



Házasságkötések száma: 1



Halálozások száma: 7

Karácsonyi előkészületek a Népjóléti és Környezetvédelmi Bizottságban

Karácsony Jézus születése, a szent család, a szeretet és a béke ünnepe. E nagy ünnepre a kicsi gyermekek a várakozás nagy izgalmával, a fiatalok és az idősek az ünnepi körülmények megteremtésének örömeivel készülnek.

Az Önkormányzat Népjóléti és Környezetvédelmi Bizottsága is azon munkálkodik, hogy az egyre szűkülő pénzügyi keretek és a rászorulóknak egyre nagyobb száma mellett úgy ossza el a rendelkezésre álló segélykeretet, hogy minden érintett család karácsonyi ünnepéhez hozzájáruljon.

Nagyon nehéz feladatot kell megoldanunk, mivel az idén még nem szeretnénk az eddigi gyakorlaton változtatni. 2007-ben, egész évben úgy gazdálkodtunk, hogy karácsonykor a rászoruló családokhoz és az idősekhez az évek óta megszokott segélyt el tudjuk juttatni.

Ahhoz, hogy a Tisztelt Olvasók érzékelt tudják, hogy a bizottságnak milyen feladatot kell megoldania, álljon itt néhány adat.

Községünkben az egyedülálló és a hátrányos körülmények között élők száma 107 fő.

A gyermeküket egyedül nevelő szülők száma 43 fő.

Nagycsaládok száma (három és több gyereket nevelő szülők) 48 fő.

A hetven éven felüliek száma 243 fő, ebből: 70 éves 27 fő (ők ebben az évben léptek a segélyezett köze), 71 éves 21 fő, 72 éves 20 fő, 73 éves 26 fő, 74 éves 12 fő, 75 éves 18 fő, 76 éves 18 fő, 77 éves 15 fő, 78 éves 8 fő, 79 éves 16 fő, 80 éves

9 fő, 81 éves 11 fő, 82 éves 12 fő, 83 éves 4 fő, 84 éves 2 fő, 85 éves 8 fő, 86 éves 3 fő, 87 éves 3 fő, 88 éves 2 fő, 89 éves 2 fő, 90 éves 2 fő, 91 éves 2 fő, 92 éves 1 fő, 93 éves 1 fő.

A bizottság egyöntetű véleménye az, hogy segítő szándékunk csak abban az esetben ér célra, ha az általunk adott segély valóban segít. Éppen ezért nem szabadna elaprózni a rendelkezésünkre álló keretet, mert ebben az esetben az igazán rászorulóknak nem segítünk.

Mindenki érzékelt, olvassa, tudja, hogy az önkormányzat egyre kevesebb pénzt kap a község működtetéséhez, így természetesen a segélyezésre is. A képviselő-testület még 2007-re kigazdálkodta és a bizottság rendelkezésére bocsátotta az előző évi keretet, amelyet a költségvetési előrejelzések szerint 2008-ban már nem tud biztosítani. A bizottság éppen ezért kénytelen lesz újragondolni a jelenlegi szabályozást, mivel az eddigi gyakorlatot változtatlan formában folytatni nem lesz módja.

Csak reménykedni tudunk abban, hogy a jövő évet követően, 2009-ben, az ország, benne az önkormányzatok helyzete és a lakosság életszínvonala kedvezőbb irányt vesz, és kedvezőbb helyzetben tudjuk munkánkat végezni.

A Népjóléti és Környezetvédelmi Bizottság tagjai és a magam nevében kívánok minden kedves olvasónknak békés karácsonyi ünnepeket!

*Miletin Istvánné
bizottsági elnök*

Petőfi Sándor:
Karácsonkor

Énhozzám is benézett a Karácson,
Tán csak azért, hogy bús orcát is lásson
És rajta egy pár reszkető könnyűt.
Menj el, Karácson, menj innen sietve,
Hiszen családok ünnepnapja vagy te,
S én magam, egyes-egyedül vagyok,
Meleg szobám e gondolattól elhűl.
Miként a jégcsap függ a házereszről,
Ugy függ szivemről ez a gondolat.
Hej, be nem így volt, nem így néhanapján!
Ez ünnep sokszor be vigan viradt rám
Apám, anyám és testvérem között!
Oh aki együtt látta e családot,
Nem mindennapi boldogságot látott!
Mi boldogok valánk, mert jók valánk,
Embert szerettünk és istent imádtunk;
Akármikor jött a szegény, minálunk
Vigasztalást és kenyeret kapott.
Mi lett a díj? rövidjólét múltával
Hosszú nagy inség... tenger, melyen által
Majd a halálnak révéhez jutunk,
De a szegénység énekem nem fájna,
Ha jó családom régi lombos fája
Ugy állna még, mint áll a hajdanán.
Vész jött efára, melyt az szétszaggatta;
Egy ág keletre, a másik nyugatra,
S éjszakra a törzs, az öreg szülőök,
Lelkém szülőim, édes jó testvérem,
Ha én azt a kort újlag megérem,
Hol mind a négyünk egy asztalhoz ül!...
Eredj, reménység, menj, maradj magadnak,
Oly kedves vagy, hogy hinniem kell szavadnak,
Ámbár tudom, hogy mindig csak hazudsz..
Isten veled, te szép családi élet!
Ki van rám mondva a kemény ítélet,
Hogy vágyam üzzön és ne érjen el.
Nem nap vagyok én, föld és hold körében;
Mint vést jelentő üstökös az égen,
Magányos pályán búsán bújdosom.



Pertis Katica (középső csoport) rajza

Reményik Sándor:
A Karácsonyfa megérkezik

Mögötte elmaradt a nagyhiava,
Mögötte elmaradt a rengeteg,
A piacon most megállnak vele
A nagy utat járt, csendes szekerek
Vizsgálják növést, természet,
Az emberek közt kéziöl-kézre jár.
Az óriás lemeteszt, csonka karja,
A kis fenyőfa: Karácsonyfa már.
Csodálkozva tekintget szerteszét
És fájón leheli ki illatát.
Egyben ünnepre felszenteltnek is,
Halálraszántnak is érzi magát.

Ady Endre:
Virágos Karácsonyi ének

Óhajtozom el a Magasságba,
Nagy a csúfság ideleinn,
De van Karácsony, Karácsony,
Istenem, én Istenem
S ember-vágy küldte Krisztusunkat.
Két gerlicét vagy galamb-fiókját,
Két szívet adnék oda,
Hogyha megint vissza-jönné
A Léleknek mosolya
S szeretettel járnánk jászolhoz.
Krisztus kívánata, Megtartóé,
Lázong át a szívemen,
Mert Karácsony lesz, Karácsony,
Istenem, én Istenem,
Valaha be szebbeket tudtál.
Óhajtozom el a Magasságba
Gyermekségemben kötött
Mindén szűzséges jussommal,
Mert az emberek között
Nem így ígértetett, hogy éljek.
Követelem a bódító álmot,
Karácsonyt, Krisztus-jarat,
Amivel csak hűtetettek,
Amit csak hinni szabad,
Csúfság helyett a Magasságot.
Lábainknak eligazítását
Kérem én szerelmesen,
Karácsony jöjjön, Karácsony
És százjézusi seben
Nyiladózzék ékes bokréta.



Bíró Bálint rajza

Karácsony

A karácsony a kereszténység egyik legfontosabb ünnepe, amelyen Jézus születésére emlékeznek. Időpontja december 25-e. (Érdekes: semmilyen ige-hely nem található az Újszövetségben mely szerint a nyájnak meg kellene emlékeznie a Megváltó születéséről.)

A keresztény hit szerint Jézus a próféták által megjövendölt Messiás, aki megváltja az emberiséget a bűntől. De az ünnep előtte is élt már, csak akkor más vallási színezete volt. Ez pedig a pogányok téli napfordulós ünnepe. Ekkor a fény diadalát ünnepelték a halál és a sötétség felett.

A Római Birodalom is ünnepelt, hiszen terjedőben volt a Napisten kultusza, valamint számos más vallási ünnep. Ebbe az ünnepi légkörbe illesztették be a kereszténységet. Itt van például a karácsonyi jászol története, amelyhez a keleti bölcsek egy fényesen ragyogó csillag révén jutottak el. Krisztus, mint egy fényforrás aki legyőzte a halált. A kereszténység térhódításával egyre inkább szükségessé vált egy olyan ünnep, melyet liturgikus elemekkel lehet szebbé tenni, ami kiválthatja a pogány ünnepi hangulatot, ami népszerű lehet az emberek között. Ezért, miután a kereszténység államvallás lett, a niceai zsinat határozata révén keresztény ünnepként ünnepeljük. A niceai zsinat december 25-ét jelölte ki Jézus születésének időpontjául, így lett a győzedelmes nap ünnepéből az üdvösség napjának ünnepe. Ebben a liturgikus keretben maradt sokáig

ez az ünnep, mígnem a XVI.sz-ban a reformáció új tartalommal töltötte meg a kereszténységet.

Az addigi templomi liturgiák kezdtek beköltözni a házakba. Az emberek Bibliát kaptak, már otthon is imádhatták Istent és Krisztust, és az ünnepek is hazakerültek. Így jött létre a karácsonyfa állításának szokása az evangélikusoknál Németországban. A XVIII.sz-ban már egész Németországban szokás volt karácsonyfa állítani. Innen jutott el a XIX. sz-ban Ausztriába, majd egész Európába, a kivándorlókkal az Újvilágba, és így kezdett megtelepedni a keresztény világban. A fákat kezdetben édességekkel és gyümölcsökkel díszítették fel, később kezdett kibontakozni az üvegdíszek megjelenése. Erre egész iparág fejlődött ki. Elterjedt szokás karácsonykor a rokonok és ismerősök megajándékozása; ennek következtében a keresztény többségű országokban a gazdaságilag legjelentősebb ünnep és fokozatosan szekuláris színezetet ölt, a "fogyasztás ünnepe" válik.

Bár a helyi tradíciók még mindig élnek, az ünnep karakterét a média révén egyre inkább az amerikai szokások határozzák meg.

Az ünnep

Maga az ünnep jeles vigasságokkal volt tele a régi pogányoknál, mivel a téli napforduló a régi földművesek körében az újjászületést, a reményt táplálta. A földművesek számára fontos volt a meleg eljövetele, mivel a létük állt rajta. A meleg időszak a bőség időszaka volt, míg a hideg időszak a sötétség és a nélkülözés időszaka volt. Az ókori Rómában december 17-24-között tartották a földmü-

velés istenének, Szaturnusz-nak nagy ünnepét, ekkor nagy táncos vigadalmakat tartottak országszerte. A szolgák megajándékozása is elterjedt volt. A házakat örökzöld borostyánokkal díszítették. Ennek helyébe lépett be a keresztény karácsony.

A kereszténység a szeretet ünnepe lett, hiszen már nem Szaturnusz-nak hódolunk, hanem Krisztus Jézusnak. Már nem a jövő évi termésért aggódunk, hanem az örök élet lehetősége jött el. Az ünnep mára egy kicsit az ajándékozás felé hajlott el, hiszen ma már első kérdés az iskolában általában a "mit kaptál karácsonyra", mégis fontos ünnep ez az embereknek. Elgondolkodtat az életen, egy kicsit mindenki megáll, kicsit jobban odafigyel a másokra.

Etimológiája

A magyar karácsony szót a hivatalos nyelvészet a szláv korcun (átlépő) szóból származtatja; s e szó arra utal, hogy amikor a Nap a téli napfordulót átlépi, újból hosszabbodni kezdenek a nappalok. (Egyes elképzelések szerint egy olyan időszámításból ered, ahol a téli napforduló volt az új év kezdete; a karácsony eszerint az új évbe való átlépést jelentette.) Magyarországon a 13. században már a mai, keresztény értelmében használták. Hagyományos magyar elnevezés a kiskarácsony és a nagykarácsony, amely a valóságban két külön ünnepet takar: nagykarácsony december 25-e, karácsony első napja, kiskarácsony pedig január elseje, újév napja.



Karkusz Mária: Jászolban

József Attila:
Betlehemi királyok

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk,
Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
Kis juhocska mondta - biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem!
Istenfia, jónapot, jónapot!
Nem vagyunk mi vén papok,
úgy hallottuk, megszületél,
szegények királya lettél.
Benéztünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, afféle
földi király személye.
Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbászuk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékka,
tömjént egész vafazékkal.
Én vagyok a Boldizsár,
akj szerencsény király.
Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
jóéjszakát kívánok!



Lakati Adrien (középső csoport) rajza

Karinty Frigyes:
Karácsonyi karének (részlet)

Nem tudok én igazi ajándékot osztogatni
Mint a tehetősek aranytollat és cigarettatárcát
Én mindenféle szép szavakat gyűjtöttem
Adogattam olcsón, még nekem is maradt,
Gondoltam ezekből csinálók most valamit
Komponálók egy szép karácsonyi korált
Amit aztán majd együtt fogunk énekelni...

Sik Sándor:
A fenyőfa éneke (részlet)

Állók cseres hegyoldalon,
Magasba szúr örök dalom:
Föl, föl, föl, fölfelé!
Nem kell a völgyi szép meleg,
A tölgyek, bükkök és cserekek;
Föl, föl, föl, fölfelé!
Hulljatok alsó ágaim,
Ne vonjátok le vágyaim.
Föl, föl, föl, fölfelé!
Fussatok szét gyökereim,
Telhetek élő ereim.
Föl, föl, föl, fölfelé!
Keményedjél hű derekam
Tartani bírd templom-magam.
Föl, föl, föl, fölfelé!
Te lombosodjál koronám,
Vidd a magasba mély imám,
Föl, föl, föl, fölfelé!
Évente új-új adórál
Zöldecske hármass gyertyaszál
Föl, föl, föl, fölfelé!
A kúszó templom egyre szebb,
Ez az imádság teljesebb.
Föl, föl, föl, fölfelé!

Ady Endre:
Egy megíratlan naplóból

dec. 25.
Itt jött rám a Karácsony,
Rám, a kesely arcú pogányra,
Itt jött rám a Karácsony,
Gyermekségem falujában
S azt hitte, hogy megtént,
Hogy szépen visszaingat.
dec. 26.
Talán-talán jobb volna
Mégiscsak visszaesni,
Betegen is a Krisztust,
A régi Krisztust keresni.
Talán-talán jobb volna,
Mint lelkem keserülni:
Krisztus előtt, templomban,
Úgy, miként régen, leülni.
Talán-talán jobb volna
Most a faluban, itten,
Fájó haraggal szólni:
Hajh, mégiscsak élsz te, Isten!
dec. 27.
Ez már nem is Karácsony
S kének mi köze hozzá,
Embernek vagy Istennek,
Hogy én mint fogaok élni,
Vagy én mint fogaok halni?
Békesség az Istennek,
Békesség az embernek,
Békesség a halálnak,
Békesség mindenkinek,
De nekem
Maradjon a háborúság.



Czinege Gréta rajza

Adjon az Isten

Gondolkodtam, milyen címet is adhatnánk karácsonyi rovatunk igazgatói cikkének. Szerettem volna, ha már a cím is a szeretetet, a békét, a boldogságot, a bizalmat, az ajándékozás örömét sugallja. Ekkor eszembe jutott Nagy László: Adjon az Isten c. költeménye.

Nagy László: Adjon az Isten

*Adjon az isten
szerencsét,
szerelmet, forró
kemencét,
üres vékámbe
gabonát,
árva kezembe
parolát,
lámpámbe lángot,
ne kelljen
korán az ágyra
hevernem,
kérdésre választ
ő küldjön,
hogy hűtem széjjel
ne dűljön,
adjon az Isten
fényeket,
temetőkhelyett
életet –
nekem a kérdés
nagy szégyen,
adjon úgyis, ha
nem kérem.*

A költő kívánságait mi is kérjük magunknak és a szödieknek egyaránt.

Mi az amit még mi hunyadiak a falu karácsonyfája alá tudunk tenni?

Válaszom: Egy nagyon becsületesen végigdolgozott év termését.

Mi is ez a termés?

Nevelésünk-oktatásunk eredményeként született eredmények. A továbbtanuló nyolcadikosaink, a belépő első osztályosok, valamint minden diákunk szellemi gyarapodása.

Eredménynek könyvelem azt is, hogy a nyári megpróbáltatások ellenére is szeptemberben

becsületesen el tudtuk kezdeni a 2007/2008-as tanévet.

Nemcsak, hogy elkezdttük, de színes programokkal változotossá is tudjuk tenni az iskolai életünket, segítve ezzel azt, hogy diákjaink megszeressék a tanulást. Azt mindenki tudja, hogy az általános iskola: alapozó iskola.

Nekünk a tanulás jó alapjait kell letennünk. Vallom és hiszem, hogy Sződ iskolája kitűnően alapoz mindazoknak, akik ezt maguk is akarják. Természetesen nem tudjuk a családok feladatát átvállalni, a diák helyett sem tudunk tanulni. Mi pontos irányt mutatunk mindenkinek. Azt, hogy hogyan járja be valaki ezt az utat, az őt körülvevő család befolyásolja. Ezért is szoktam mondani minden fórumon, hogy család nélkül a mi munkánk nem érhet semmit. Így karácsony közeledtével kívánom minden Kedves Szülőnek, hogy legyen ereje és kitartása gyermeke fejlődését napra készen követni.

Iskolánk programja nagyon színes. A fő feladataink mellett pedagógus társaimmal bőven részt vállalunk a plusz feladatokból is. Diákjainknak versenyeket szervezünk, moziba, színházba, könyvtárakba, tárlatokra, källitásokra, erdei iskolákba, kirándulásokra visszük őket. Működő diákönkormányzatunk van. Sok helyen ez csak formalitás, nálunk nagyon is aktív szervezet. Természetesen Zenebona Suli-bulikat is szervezünk, mert szórakozni is kell. A kicsik még mindig lelkesednek a farsangi bábkét, amikor jelmezbe öltözhetnek, a feköket inkább már csak a bál érdekli. Idén november 23-án ünnepeltük az iskolaépületünk 40. születésnapját. Erről nosztalgia rovatunkban bővebben is beszámolunk szövegesen is és képekben is.

Sződ karácsonyfája alá tesszük a színvonalas nevelő-oktató munkánkon kívül még mindazokat a műsorokat, ame-

lyek az egész falunak szólnak. Pl. március 15. és október 23. Adventi koncertünk esetleges bevételeivel az iskola zenei oktatását segítjük. Az alapítványi bálunkat részben azért szervezzük, hogy bevételünk legyen, de azért is, hogy a résztvevők jól érezzék magukat.

Iskolánkat rendszeresen szépítjük, csinosítjuk. Dicsérik is a hozzánk betérő vendégek.

Ha lehetne, karácsonyra egy kívánságom az lenne, hogy végre reálisan ítéljék meg bennünket, és ne a régi rossz beidegződések működjenek. Tessék kérem észrevenni, hogy a HUNYADI egy jó iskola.

Mi ezt a jó iskolai életet ajándékként most betesszük a falu karácsonyfája alá, tessenek

rajta jó szívvel osztozni, juthasson belőle minden szödi embernek!

Végezetül mit is kívánhatnék a hunyadiak nevében karácsonyra és az új esztendőre.

A szép idézetek üzenetével

*„Kicsiny kunyhóban szeretet,
Szeressétek a gyermekeket,
E szent karácsony ünnepén
Önöknek ezt kívánom én.”*

*„A szeretet akkor él, ha minden nap igaz,
néhány szép pillanat az évekre nem
vigasz*

*Akít sokszor megbántottál, talán ma
megbocsát,
de ha elfújta a gyertyát, őrizd meg a fényt
tovább!*

(Berhes Gábor)

kívánok áldott karácsonyt, az új évre bort, bűzát, békességet!

**Günther Erzsébet
igazgató**



Karkusz Mária: Jászolban

Köszönjük az óvoda támogatóinak, hogy a rendezvényeinken való részvétellel, egyéb segítő munkával hozzájárultak az óvodás gyermekek mindennapjainak szebbé tételéhez!

Munkájukhoz az új évben sok sikert és jó egészséget kívánunk!

BUÉK

**A Csupafül Alapítvány kuratóriuma
és az Óvoda Nevelőtestülete**

Karácsonyfények,

*Este mikor kigyúlnak a karácsonyi fények,
a gyermekkori álmok egy percre visszatérnek.
Ekkor a szemekben a szeretet fénye lángol,
s a gyertyafényénél még a csillag is táncol.*

*Mikor a fenyő illata megérinti szívünk,
ezen az estén, kicsit az álmokban is hiszünk.
Nem szeretnénk mást, csak boldogok lenni,
és másokéért a szokottnál is többet tenni.*

*A rohanó világban megkoptak a fények,
halványak a hitek, és halványak a remények.
Nem szeretnénk mást, csak sünni a szóban,
őszintén szeretni, és bízni a jövőben.*

*Őrizzük meg a karácsonyunk fényét,
S őrizzük a szeretetben való hitünk reményét.
Hisz ma este mi is gyermekek vagyunk,
s gyermeketeg vágyainknak ma határt nem szabhatunk.*

(Ismeretlen)



Békés Boldog Karácsonyi
Ünnepeket Kívánunk!

**Szödi Óvodások
és az óvoda dolgozói**

Adventi koncert

A Hunyadi János Általános Iskola és a Sződ Község Iskolai Oktatásért Közalapítvány köszöni a mintegy félszáz hallgatóságának, hogy 2007. december 2-án délután a Mária Magdolna templomban rendezett koncertet jelenlétével megisztelte illetve támogatójegy vásárlásával hozzájárult az iskola zenei oktatásának támogatásához.



Dinka Gabriella (nagy csoport) rajza



Fónad Hajnalka (középső csoport) rajza



Hárs Róza (középső csoport) rajza



Babits Mihály:
Karácsonyi ének (részlet)

*Becsesnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kőből zengjük hogy "megszületett!"
Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyujts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.*

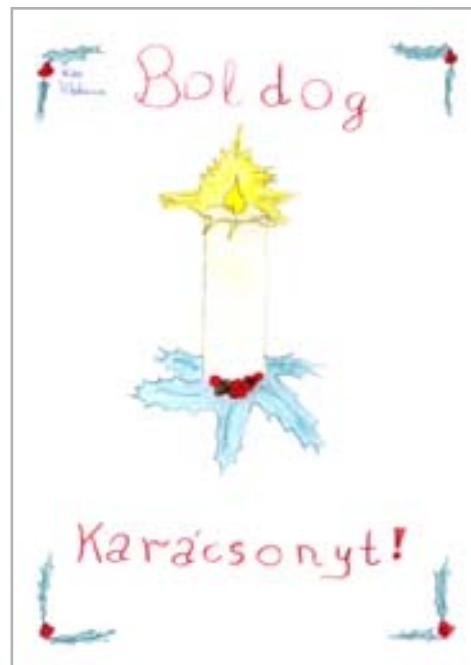
Csorba Győző:
Fenyőfa (részlet)

*Lám hull a hó
kőhyök-tenyényi pehelyek ringanak le
több mint ötven karácsony
ötven tél élete
élete öröme szerelme
bánata rajtuk
s a csukott ablakon át
fenyőfácska fenyőfácska
ezek is gyöngye ágaid közé bújnak.*

Charles Dickens:
A Pickwick Klub
(részlet a 28. fejezetből)

Mert csakugyan, sokan vannak a világon, akiknek a karácsony valóban néhány napi örömet és boldogságot hoz. Sok család, amelynek tagjait messze elsodorta egymástól és szanaszét szórta a nagyvilágban a létért való szakadatlan küzdelem, most újra összekerül és újra összeforr abban a kölcsönös szeretetben és jóakarásban, amelyből a tiszta és zavartalan örömet olyan bő forrása fakad, s amely olyan összeférhetetlen a világ sokféle bajával és gondjával, hogy a legműveltebb nemzetek vallási meggyőződése és a legvadabb népek durva hagyományai egyaránt a túlvilági élet legfőbb boldogságai közé számítják, az üdvözült lelkek osztályrészének tekintik. Hány régi emléket, hány szunnyadó érzést ébreszt föl bennünk karácsony ünnepe!

Karácsonyi üdvözlét
a hunyadisoktól



Kiss Viktória rajza

Dsida Jenő:
Itt van szép karácsony
(részlet)

*Itt van a szép, vig karácsony,
Élünk dión, friss kalácson:
mennyi finom csemege!
Kicsi szíved remeg-e?
Karácsonyfa minden ága
csillog-villog: csupa drága,
szép mennyei üzenet:
Kis Jézuska született.*

Csoóri Sándor:
Karácsonyi készülődés

*Azt mondják holnap lesz karácsony -
Tomtyos fenyőfám fölcomázom
csillaggal angyalhaj-felhőkkel,
tutipán-szívű csengőkkel
s aláarakom a kerék Földet,
ajándékként ígért jövőnket,
kicsomagolt vad álmainkat,
értünk vérző hatot tainkat,
lemondásaink jaj-nyugalmat,
mint horpadt, sápadt aranyalmát.*



Balogh Kitty rajza

Karácsonyi hagyományok, szokások Sződön



Betlehemezők a plébánia udvarán az 1980-as évek végén

Karácsony előtt két héttel elkezdték járni a falut a betlehemesek. A köszöntőket szívesen látta család, sőt még hívták is, ha még nem jártak náluk. A betlehemes fiúk négyen, öten voltak. Bundába, csákóba öltöztek, és köszöntés közben csörgő bottal verték a szoba földjét. Magukkal hozták a kis Jézust a betlehemi házikóban. A karácsonyi szent énekek eléneklése után bőséget, békességet kívántak a ház népének. A köszöntésért diót, almát kaptak. A kántálás is igen régi kedves szokás volt. Három, négy gyermek összefogott, és az ünnepi vacsora után elindultak a szomszédok ablaka alá kántálni. Ezt a kis versikét mondták (szlovákul fonetikusán és magyarul):

Sesin vrbce csinkali,
Pána Krížta prívitali.
A ja jeho vítam, kolácsik szi pítam!
Dajtye zse mi, dajtye,
Cso mi mátye daty
Lebo náme zimka
Pod obloeskon sztaty.
A kegy nám vi nyizs nye dátye,
Obloeske vám vibjeme,
Pod nozsicske poklágeme.
A vám seekim dobro zdravjal
Pohválen Jézsis Krížtus!
Dajtye nám orehel!

Az utolsó sor eléneklése után a gyerekek az ablaktól az ajtóhoz szaladtak. A gazdaszszonytól néhány szem diót kaptak. Egy-egy ablak alá

egymás után több csoport is jött kántálni. Így a gazdaszszony ezen az estén egy szakajtó dót is elosztogathatott.

A XX. század első felében a szödi házigazda az ünnepi készülődés délutánján a boróka karácsonyfá mellé néhány marék kukoricát, rozsot, zabot, búzát, árpát tett egy szakajtóba. Ezt három napig ott tartották. Az ünnepek után a házigazda ezt a kis takarmányt kivitte az állatoknak, és mindnek adott belőle.

A szent vacsora alatt fogyasztott ostyából mindig eggyel több volt az asztalon, mint amennyi a családtagok száma volt. Ezt a maradék ostyát a házigazda kivitte az állatoknak, és mindegyik itatójába tört belőle egy darabot.

A madarak csiripeik,
Jézus Krížtuszt köszöntik.
Én is köszöntöm Őt, és káácsot kérlek!
Adjatok, adjatok,
Amit adhattok,
Mert az ablak alatt állva
Nagyon fázunk.
Ha semmit nem kapunk,
Kiverjük az ablakot,
Lábunkkal összetörjük.
Mindenkinek jó egészséget
Dicsértessék a Jézus Krížtus!
Diót kérünk!

Szenteste

Az ünnepi vacsora közös imával kezdődött. Utána a család a család mézbe mártott

ostyát evett. A szent vacsora második fogása a savanyú leves volt, amit káposztaléből készítettek. Következett a rántott hal, majd a mákos tézsta. Az utolsó fogás a gyümölcs volt: alma, dió és szőlő a padlásról. A szent vacsora után közösen várta család az éjfél mise kezdetét. Nagyon szívesen mentek még a gyerekek is a templomba. Ebben az időben (1897-1933 között) Krchnák János volt a falu plébánosa. A falusi előljáróság tagjai (Helembai Ferenc bíró, Floch Mihály törvénybíró, Hertel András pénztáros, Zelinka István gyámatya) nagy subával a vállukon, vas-tag gyertyákat tartva álltak az ünnepi miséken az oltár előtt. Az éjfél mise után lepihent a család, hogy 25-én a hajnali misére újra együtt menjen a templomba. A karácsonyi ünnepek legfontosabb része a három szentmise volt; 24-én az éjfél, 25-én a hajnali és déli mise. Ilyenkor együtt imádkozott a templomban az egész falu.

Karácsonyi hiedelmek

Az ünnepi vacsora alatt fogyasztott almához kapcsolódik az egyik hiedelem. A fiatal lányok nem ették meg az

almát. Eltették és elvitték magukkal a templomba az éjfél, majd a hajnali és a déli misére. A harmadik miséről visszajövet a lány megállt a házuk előtt, és enni kezdte az almát. Azt tartották, hogy olyan nevű lesz a férje, amilyen nevű férfit lát meg ilyenkor elsőnek. Azt is mondták Sződön, hogy karácsony éjjelén aki nagyon kíváncsi, elmehet az istállóba hallgatózni, mert ilyenkor beszélgetnek az állatok. Egy másik hiedelem szerint méz folyik a patakban az éjfél mise alatt, aki nagyon kíváncsi, elmehet megnézni. Elcink kíváncsisága a párkérésben is megnyilvánult. Ezt úgy csinálták, hogy a szent vacsora után kisöpörték a szobát, fogták a szemetet, kiálltak vele az utcára a ház elé. A kutyaugatásra füleltek. Az utcának arról a végéről lett férje a lánynak, ahonnan először ugattak a kutyák. Volt olyan is, hogy a kíváncsi lányt a kutyák kergették vissza a házba. A karácsony február 2-ig, Gyetyaszentelő Boldogaszszony napjáig tartott. Az ünnepek imával, beszélgetéssel teltek, nyugalom és békesség volt a szerény otthonokban.

Karácsonyi ünnepkör (december 25., 26.)

December 25-e olyan nagy ünnep volt, hogy ilyenkor nem volt szokás elmenni ott-



Betlehemezők a plébánia udvarán az 1980-as évek végén

honról. Vendégeket sem várt még ezen a napon a család. Az ünnepi ebédhez is együtt ültek le. Az ételek a következők voltak: tyúkhúsleves, csirkepaprikás, töltött káposzta. A különböző cukrászsüteményeket még nem ismerték. Helyette nagyon finom, kemencében sült kalácsot, mákos és diós beigli, buktákat ettek. Ebéd után estig beszélgetett a család, a felnőttek kártyáztak. December 26-án, a délelőtti mise után meglátogatták és köszöntötték egymást a rokonok. Az István- és János-napi köszöntéseknek még ma is nagy hagyománya van. A mai Művelődési Ház helyén állt régen a mindenkor pártor háza (pártorház). A ház mögött bikaistálló volt. A pártorok őrizték a falu gazdáinak disznót, teheneit. A pártorok feladata volt, hogy a szent vacsora előtt megköszöntsék a munkaadó gazdáikat. Két-három pártor házról házra járt, virgácsot is vittek magukkal. Bementek a házba, köszöntötték a gazdát. A gazdasszony a kotényével a

Vinsujem vám, vinsujem
Této szlavnyé szvjatke,
Kriszta pána narozenyi.
Napoli úrod,
Vo dvore práhod
Naszatecské rozlozsenyi
A na gjjedka potyesenyi,
A nám vseckim dobro zdravja!
Pohválen Pán Jézis Krisztus!

virgácsból két vesszőt kihúzott, amivel egy kicsit megütötte a pártort, mire ő ketőt ugrott. Ez azt jelentette, hogy az állatok is ilyen fürgén ugrálnak, egészségesek legyenek. A köszöntést a gazda egy kis borral, kaláccsal és kevés pénzzel hálálta meg.

Karácsonyváras Sződön az 1930-as években

Hajdanában igen nagy ünnep volt Jézus születésének napja. Az őszi szántás-vetés befejezése után a házat hozták rendbe a gazdasszonyok. A

téli napok kenderfonással, tollfosztással, sutyakészítéssel teltek el. A fiatalasszonyok fejkötőket hímeztek, amelyre csipkét horgoltak. A gazdák az állatokat etették, szecskát vágtak.

Az apró falusi házak egyetlen helyiségében lakott a család. Itt főztek, aludtak, ettek. A szoba legszebb rész a sarok volt, ahol a házioltár állt. A Lurdes-i Szűz Anya két angyalszoborral egy sarokpolcon volt elhelyezve. Két oldalon szentképek lógtak a fehér falon.

A boróka karácsonyfát az oltár alá a lócára, vagy az asztal sarkára állították. Olcsó szaloncukorral, kifényesített almával és aranyozott dióval díszítették. A háziasszonyok három napra sütöttek-főztek. Szigorúan betartott szokás volt, hogy ünnepek alatt nem dolgoztak, mindent előre készítettek el.

A házigazda kis kéve szénát, szalmát hozott be a házba. Megállt az ajtóban és ezt a verset mondta (szlovákul fonetikusán és magyarul):

Köszöntöm, köszöntöm
A szent karácsonyi ünnepet,
Az Úr Jézus Krisztus születését.
Bőséges termést,
Az udvarban szerencsét.
Sok állat legyen,
Gyermeinkre áldást
Mindnyájunknak jó egészséget!
Dicsértessék a Jézus Krisztus!

A kis kévét a házigazda az asztal alá tette, ez jelképezte Jézus jelenlétét, illetve születésének helyét.

**Volentics Istvánné
tanító**

Illyés Gyula: Naplójegyzetek (részlet)

Számomra még eleven valóság a karácsony körüli ünneplés, a betlehemezés. Ilyet nemcsak láttam, hanem magam is csináltam. Egy távoli puszta névelkedtem, ott az embereknek bizony nem volt más szórakozásuk, mint a mit saját maguk állítottak saját maguknak elő. A puszta több "betlehemező banda" is volt, hozzánk is jártak, de mi magunk is szerveztünk nem egy elsőrangú betlehemező társaságot, mi is jártunk egypár barátommal betlehemezni.

Ady Endre: A Jézuska tiszteletére

A született Jézus,
Ez igézetes gyermek,
Áldja meg azokat,
Kik a szívünkbe vernek,
Mérges szünyöket.

Áldassanak bennünk,
A kifeszett vér-rózsák;
Bánat, kín, szenvedés,
Mert Jézus volt a Jóság
S a nagy, szent türelem
Csengessünk csengőkkel,
Szeressünk szeretettel,
Örüljünk, ha sírunk,
Ha ránk tör minden ember
S ha álul bántatunk,
A született Jézus
Született így s kívánta,
Hogy ez legyen az üdv:
Minden hívság kihányva
Életünk gömbiből.

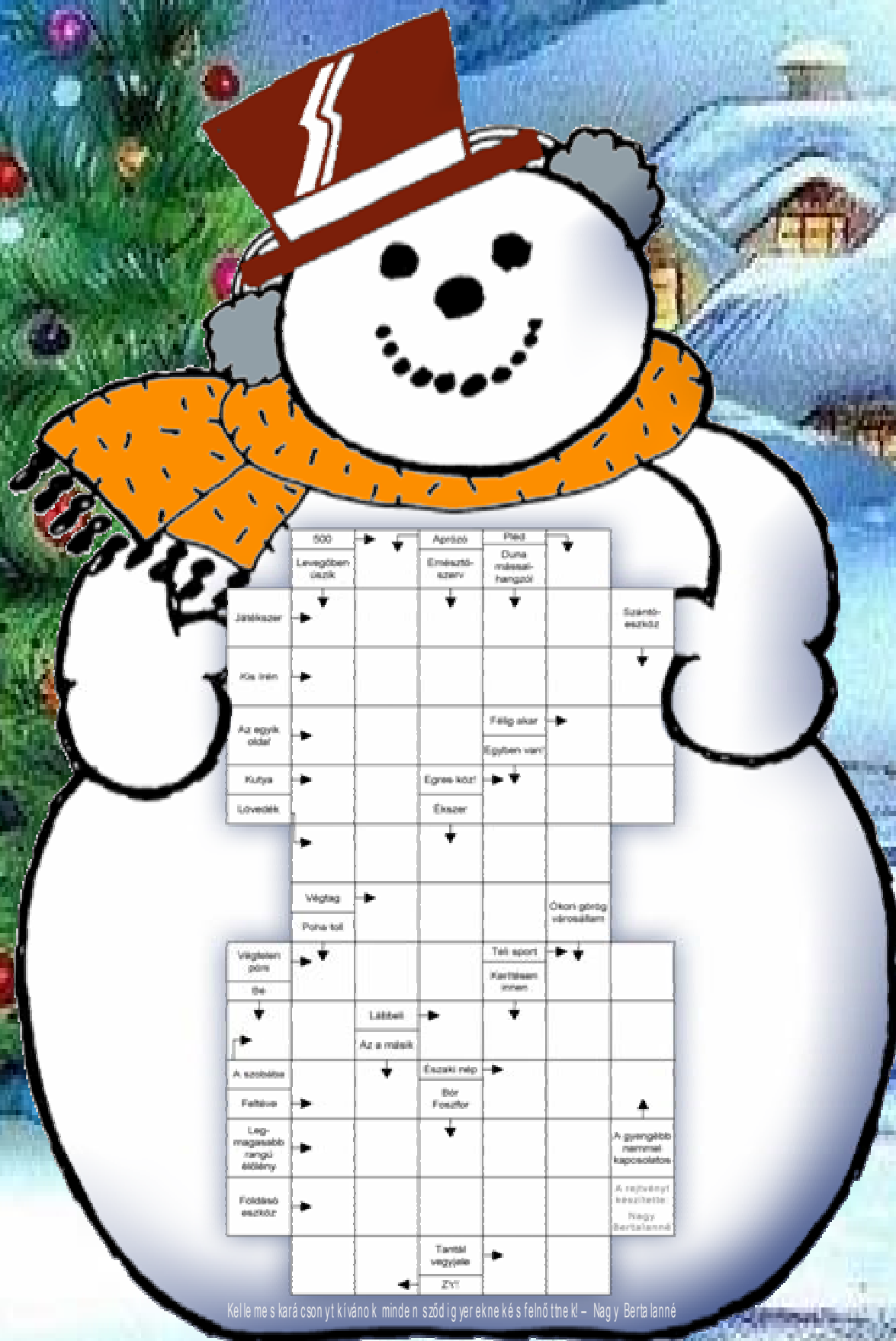


Reviczky Gyula: Karácsonykor

A zúgolódás, gúny, harag
Rég halva már szívemben
Egy szóval sem panaszkodám
A kis Jézuska ellen
Nem vádolóam balgán azért,
Hogy engem kifelejtett.
Hogy nem hozott ajándékot,
Szemem könnyet nem ejtett.
Lelkem nyugodtan, csöndesen
Átszáll a nagy világon.
Imádkozom, hogy Jézusom
Minden szegényt megáldjon.
Ágyamra dőlök s álmodom
Egy régi, édes álmot:
Boldog, ki tűr és megbocsát,
S ki szenved, százszor áldott!



Karácsonyi fejtörő



	1000	Aprilis	Piac	
	Levegőben úszik	Emésztőszerv	Duna melléki hangpóli	
Járműszov	↓	↓	↓	Szántóeszköz
Közletem	→			↓
Az egyik oldal	→		Félgömb	→
Kutya	→	Egyszerű	↓	Egyetlen van!
Lovak	→	↓	↓	
	↓	↓		
Végtag	→			Ókon gerincvárosállom
Pohár	→			
Vágtató	→		Téli sport	→
Bőr	↓		Karfiolos zöldség	↓
→		Láttam	↓	
	→	Az a másik		
A szabály	→	↓	Északi név	→
Futás	→		Bőr	↑
Legnagyobb rangú állomány	→		Fosztó	
Földművelés	→		↓	A gyengébb nemmel kapcsolatos
				A rajtvonal kezdete Nagy Bertalané
		Tartó	→	
		Zsír	←	

Kelleme s karácsonyt kívánok minden szövegnek és felnőttnek – Nagy Bertalanné